

L'Espanya que ve

«Espanya no s'assembla al programa d'un govern PP-Vox. La gran coalició de populars i socialistes és, malgrat la discreció que l'envolta, la fórmula que tindria més opcions»

La política catalana sembla, al marge del que passi amb els pressupostos, prop del col·lapse, però paradoxalment el mapa electoral mostra certa estabilitat. A l'espanyola hi passen més coses i potser per això l'escenari sembla abonat a una certa inestabilitat. Aquesta setmana el diari *El Mundo* publicava una enquesta de l'empresa Sigma Dos, una de les més prestigioses del sector, que atorgava al PP i a Vox 178 escons al Congrés, dos per damunt de la majoria absoluta.

Les tensions del govern de coalició (la reforma de les pensions, la llei de memòria i la reforma laboral són els darrers punts de fricció) són cada cop més difícils de gestionar i Pedro Sánchez sembla que busqui omplir-se de raons per fer fora del govern Yolanda Díaz, que competirà amb ell a les urnes, i els ministres promoguts per Unides Podem. Ho podria fer després d'aprovar uns pressupostos que tindria l'oportunitat de prorrogar en any electoral. El líder del PSOE vol recuperar un espai central per taponar una possible fuga de vots al PP. A les urnes hi pesaria més la sensació de caos intern i de cessió continua als independentistes de Sánchez, que la dreta mediàtica fomenta amb èxit, que no pas la radicalitat extrema i les lluites de poder de Casado i els seus.

A hores d'ara, doncs, la majoria PP-Vox és un escenari que no es pot descartar. A les dretes ja no els caldria comptar amb les restes de Ciutadans. Un pacte de govern de Casado amb Santiago Abascal, que lidera l'escissió ultra del PP, tindria, no cal dir-ho, un impacte polític evident. Prou que ho recorda cada dia la coalició governamental quan la branda mentre es queixa que els seus socis, ja siguin els d'ERC o els del PNB, no els abarateixen el preu dels vots a la cambra baixa. Si escoltem els discursos dels polítics, les alternatives es redueixen a dues: un govern liderat per Pedro Sánchez, amb Podem o sense; o bé un executiu de dreta dura amb el PP i Vox repartint-se els ministeris. Hi ha, però, una tercera opció que encara no ha tret el cap a les tertúlies i a les rodes de premsa i que segurament és la més factible si enquestes com les de Sigma Dos no l'erren: un executiu de gran coalició dels partits del règim del 78 i liderat pel PP.

Les dues alternatives a la fórmula de govern actual, que dona protagonisme als grups catalans, especialment a ERC, i els permet tenir marge negociador en el mentrestant, tindrien un brutal impacte. I a hores d'ara agafarien les formacions independentistes amb els deures per fer. La fórmula més agressiva és la d'un acord entre el PP i Vox. El 2017 es va desvirgar l'article 155 de la Constitució i és evident que un tàndem Casado-Abascal estaria ansiós per tornar-lo a aplicar de nou, més encara quan els guarismes donen un gran protagonisme al partit ultra, que no es conformaria amb un poder testimonial.

És possible que els espanyols, atrets per la bandera i el rebuig a l'esquerra i les seves polítiques i aliances, els donin la majoria absoluta, però el perfil sociològic del país no coincideix amb l'agenda que tindria aquest govern. No hi ha una majoria instal·lada en l'antifeminisme militant, ni partidària d'acabar amb l'estat de les autonomies, i tampoc insensible amb la crisi climàtica o partidària de recular drets com el de l'avortament o els matrimonis gais. I el tàndem que governa Europa -i té l'aixeta dels fons europeus-, França i Alemanya, és plenament conscient de com un govern del PP i Vox tibarà el carrer, el diàleg social i la relació amb Catalunya.

Així les coses, la gran coalició és, malgrat la discreció que l'envolta, la fórmula que arribat el cas tindria més opcions. Amb Sánchez derrotat, el PSOE difícilment aguantarà la pressió dels poders fàctics espanyols i europeus per evitar el mal major. Sense l'amenaça de Vox ja va quallar

el 2015 facilitant la segona investidura de Mariano Rajoy. El govern de Casado -amb ministres del PSOE o en minoria- tindria ara el favor europeu. No aplicaria el 155, si més no d'entrada, però en el dia a dia declararia una guerra sense treva a la Generalitat. El diàleg desapareixeria i les lleis de bases i els problemes financers estarien a l'ordre del dia.

En aquest context, el més demolidor per al sobiranisme és que aquesta gran coalició tindria a Catalunya la complicitat del PSC. Els socialistes catalans, que se sumarien al bloc sobiranista contra un govern PP-Vox, haurien d'assumir en aquest cas el sacrifici polític de tancar files amb un govern del PP, cosa impopular però inevitable atès que Miquel Iceta primer i Salvador Illa després han optat per diluir el perfil singular del socialisme català. Toca començar a assumir que el que ve no és pas per tirar coets.